

[Weikop.]

Mening at give en saa vidtgaende og uoverskuelig Beføjelse til Prismyndighederne.

Saa vidt det er oplyst for mig, benytter Priskontrolraadet ogsaa § 13 til at fastsætte Priser med det Maal at fremme Eksporten. Det siges — jeg er ikke sikker paa, at det er rigtigt, men det siges i hvert Fald —, at der engang er blevet fastsat en saa lav Maksimalpris paa Torsk, at Fiskehandelen, der forsyner Hjemmemarkedet, var ude af Stand til at foretage Indkøb paa Fiskeauktionerne med det Resultat, at Torsken eksporteredes. Selv om dette maa ske kun er passeret i en kortere Periode, kan det ikke være rigtigt, at Priskontrolraadet ved Prisfastsættelser søger at fremme Eksporten af den ene eller den anden Vare; dette maa være Priskontrolraadet og Prisloven uvedkommende, og andre Myndigheder maa bestemme, hvilke Varer det er nyttigt at fremme Eksporten af. Hvis det Eksempel, som jeg her har fremdraget, er rigtigt, forekommer det mig uforsvarligt saaledes at underforsyne det hjemlige Marked med et saa vigtigt Næringsmiddel som Torsk til Fordel for Eksporten.

Lige saa galt er det, at Priskontrolraadet ved Hjælp af § 13 igennem Avancefastsættelser skubber smaa Virksomheder ud til Fordel for store. Der skal i saa Henseende inden for Møbelproduktionen have været truffet en Ordning, efter hvilken Virksomheder med en Omsætning paa 50 000 Kr. kun maatte tjene 2 pCt. netto, medens Virksomheder med den dobbelte Omsætning maatte tjene 4 pCt. netto, med andre Ord: jo større Omsætning, jo større procentvis Nettoavance. Denne Ordning skal senere være blevet lempet. Men Eksemplet viser, hvilke alvorlige Indgreb der kan foretages; for det er klart, at foreskriver man en Nettoavance paa 2 pCt. hos en mindre Virksomhed, der omsætter for 50 000 Kr., betyder dette en Afvining af Virksomheden.

Jeg er heller ikke sikker paa, at det er rigtigt fortsat at opretholde procentvise Maksimalavancer, fordi procentvise Maksimalavancer ikke stimulerer Lysten til billige Indkøb, og procentvise Maksimalavancer kan, dersom der ikke indtræder et Prisfald, ikke blot være dødbringende for Erhvervene, men ogsaa være til Skade for Forbrugerne, der under alle Omstændigheder er bedst tjent med, at frie Forhold vender tilbage saa hurtigt som muligt.

Jeg omtalte før det Ankenævn, hvortil Priskontrolraadets Afgørelser kunde indankes. Dette Nævn har imidlertid ikke den

endelige Afgørelse; den ligger hos Handelsministeren. Der kan rejses Tvivl om det rigtige i, at den højtærede Handelsminister selv kan afgøre, om de ham underlagte Institutioner har begaaet Fejl i saa vigtige Spørgsmaal, som Prisspørgsmaal er. Mon det ikke vilde være rigtigt at tage Spørgsmaalet op til Behandling og søge det løst ved at gøre Ankenævnets Afgørelser endelige eller henvide Sagerne til Domstolene?

Den højtærede Handelsminister vil heraf se, at der efter min Mening er et stort Reparationsarbejde at foretage paa Prisloven. Selv om den højtærede Minister paa Forhaand har undladt at gaa ind i Arbejdet, haaber jeg, at hans Udtalelser om, at man ikke skal have Restriktioner for Restriktionernes Skyld, betyder, at den højtærede Handelsminister ved den kommende Udvalgsbehandling vil vise, at der ligger Alvor bag Udtalelsen. Jeg vil oprigtig haabe, at Udvalgsarbejdet vil resultere i, at den højtærede Handelsminister opnaar den virkelig store Glæde, det vil være for ham at se Loven fornyet og have været med til at begrave overflødige og utidssvarende Bestemmelser i Prisloven. Saa skal vi gerne fra konservativ Side hejse Flaget.

Jørgen Jørgensen: Jeg kan i det rent principielle henvide til, hvad jeg fremførte, da Lovforslag om Forlængelse af Prisloven sidst var til Behandling her i Tinget for et Aar siden.

Som Prisloven nu er udformet, er den en Kriseforanstaltning. Vi vilde ikke fra radikal Side under normale Forhold godkende en Prislov som den nu gældende. Ogsaa paa dette Omraade saavel som for Vareforsyningslovens Vedkommende maa det være Opgaven at arbejde for at vende tilbage til en Lovgivning, der til enhver Tid svarer til det, der er paakrævet og nødvendigt, og hvorunder almindelig Konkurrence kan komme til sin Ret.

Prisloven har som sit Hovedformaal at sikre mod Prisstigning i en vareknapp Tid for at værne Forbrugerne og derigennem ogsaa bidrage til at hindre Inflation. Alle er formentlig enige om, at dette er en Nødvendighed. Hvis vi ikke igennem Aarene siden 1940 havde haft en Priskontrol, hvorved man havde forhindret, at Vareknapheden medførte taarnhøje Priser paa en Række Varer, vilde hele vort Prisniveau være oppe i Højder, som ingen kunde forsvare. Prisloven er et af de Vaaben, som et Samfund maa tage i Brug for at værges sig imod de Ulykker, som en Inflation fører med sig. Alle er enige om, at Inflation er en